

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

IV. De Procuratoris Officio & Potestate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

nem, cur in quibusdam judiciis rei præsentia desideretur, esse, ait; ne iudicium elusorium facile evadat.

Quare ipse, in causis Famosis procuratorem etiam ex parte rei admitti, docet; quod in iis hunc admitti ullus Juris textus apertè non vetet: & non urgeat periculum elusionis: ad quod evitandum, in causis capitalibus & pœnam corporis afflictivam irrogantibus, admitti præcipuè prohibetur; eùm etiam per procuratorem defensus condemnari, eique infamia iniuri possit, arg. l. Servum 33. §. 2. ff. hie, l. Absentem 5. pr. V. Quid igitur & l. Reos 3. C. de Accusat. Contrarium tamen viriliter defendunt &, sicut in cæteris judiciis publicis criminum non Capitalium, sic etiam in Famosis procuratorem, qui reum absentem opportunâ defensione tueatur, Jure admitti, præcipui nominis DD. & Interpp. RR. satis probabiliter negant.

ARTICULUS IV.

De Procuratoris Officio & Potestate.

SUMMARIUM.

45. Procuratoris Officium pendet à Mandato:
46. Quò instructus esse debet.
47. Non tamen semper ad defendendum:
48. Aliquando etiam ad agendum.
49. Sine eo in causis poscentibus mandatum speciale,
50. Et contra voluntatem domini, etiam conjuncti:
51. Alii verd sine cautione & satisfactione non admittuntur.

52. Ad agendum datus, defendit in causa Reconvensionis.
53. Ad negotia datus generaliter, etiam judicia:
54. Non vicissim ad hoc datus, illa pertractat.
55. Mandatum generale, ad exigentia speciale,
56. Et expressis graviora non extenditur:
57. Nisi Procurator in rem suam, cum libera &c. sit datus.
58. Causa exigentes Mandatum speciale.
59. Contestatione litis Procurator ipse dominus fit;
60. Ut sententia regulariter in ipsum:
61. Aliquando tamen etiam in dominum feratur.
62. Procurator appellare,
63. Et, live contestatus, sibi alium substituere potest.
64. Gestorum variationem reddit domino:
65. A quo litis expensis ipse,
66. Et aliquando etiam negotiorum Gestor accipit.
67. Mandatum non observans sibi:
68. Culpâ suâ aliquando domino nocet.

Procuratoris legitime constituti officium & potestas fere pendet ex mandato: cujus fines diligenter observare debet, l. Diligenter 5. ff. l. Idemque 10. ff. Mandati. &, si excedat, non tam domino constituenti, quam sibi nocet, l. In causa 27. ff. & l. Procurator 10. C. hie; cum, qui illos excuset, aliud quid videatur facere, quam ei est mandatum, l. Diligenter vi. pr. Quare

Primò, Procuratorem, ut ad agendum in iudicio admittatur, introctum esse oportet mandatò, c. i. quod dominus, sive principalis eum constituens, is-

ens, secundum formam, *l. Si Procuratorem 65. ff. hic* præscriptam, aut Curia stylo receptam exprimat, ad quam causam agendam, vel quos actus suo nomine gerendos sit constitutus: &, quidquid is gesserit, ratum ipse dominus sit habiturus, Speculat. *Tit. de Procurat. §. 3. n. 20.* & Wesenbec. *in ff. ad hanc Rubr. n. 7.* huiusmodi enim mandatò, si procurator non instructus, aut quò instructus est, sufficiens non sit, ad agendum non admittitur: quantumvis dominum rem ratam habiturum, cautionem præstet, *l. 1. §. l. Licet 24. C. hic*, Bruneman. *in l. 1. cit. n. 1.*

De hac tamen mandati necessitate dubitandi ratio non levis oritur ex *l. Sed & ha 35. ff. §. l. Maritus 21. C. hic*: quorum textuum priori parentes, liberi, fratres & affines in liberorum, parentum, affinium: posteriori maritus in uxoris suæ causis ad agendum sine mandato admittitur. Accedit; quòd, si in personarum omnino extranearum causis ad agendum sine illo procuratores non admitterentur, admittendi etiam non essent ad defendendum; quia actor & reus, tanquam duo correlativa, uno eodemque jure censentur, *c. fin. de Mutuis petit. ac proinde procurator, sicut pro actore, sic etiam pro reo admitti non possit, contra dicta an. 38.* Nihilominus procuratori mandatam ad agendum adeò necessarium est; ut ab eo, qui legitimò caret mandatò, sive à procuratore falso in judicio gesta, irrita sint ipso jure, *arg. c. In nostra 4. §. Nos verò §. l. Licet cit.* Ratio est; quia procurator carens mandatò reputatur instar personæ extraneæ: cui, quia cum reo nullum negotium gestit, nulla adversus eum competit Actio, quâ ipsum in judicio valeat convenire, *l. Si pupilli 6. §. fin. ff. de Negot. gest.* Quare ei omnino necessarium est man-

datum, cuius virtute reum convenire ex persona domini possit. Id autem, cum sit quid facti, & propterea non præsumatur, *l. In bello 12. §. 2. ff. de Captivis & possim.* probari, & plerumque ipsius mandati exhibitione debet, *c. 1. cit. Barbosa in Select. c. cit. à n. 1.*

Dixi, *Ad agendum*, sive pro actore; quia pro reo ablente sine mandato defensor admittitur, si de iudicato solvendo: &, quando reus Actione Reali convenitur, etiam de rato cautionem præstet, *l. Pomponius 40. §. 2. l. Is cuius 64. §. l. Titius 76. ff. hic*; quod ita receptum est causâ utilitatis; ne causæ & negotia absentium facile destituantur, *l. 1. ff. de Negot. gest.* Unde corrumpit ratio allata in contrarium.

Neque hoc evincunt Leges; quia continent casus speciales, sive exceptiones à Regula, generaliter ab agendo repellente procuratorè carentem mandatò; sicut enim defensor ad tuendum, sic etiam ad agendum sine eo procurator admittitur. Imprimis, quem dominus præsens & sciens suo nomine in iudicio contendere patitur; cum tali dominus mandasse videatur, ab eoque acta teneatur rata habere, *l. Qui patitur 18. ff. Mandati, Menoch. de Presumpt. lib. 22. præf. 33. n. 7.* Deinde, qui causas tractare consuevit, & secum habet instrumenta, sive acta ipsius causæ, *c. Coram 34. de Offic. deleg.* quia hæc mandati præsumptionem fundant; ut saltem cum cautione Fidejussoria, quòd dominus rem ratam habiturus sit, procurator mandatam non exhibens admittatur, *l. 1. C. hic*, Laiman & Barbosa *in c. cit. n. 2.* Præterea canonici & clerici singuli, agentes super rebus & juribus suæ Ecclesiæ, si ea Prælati perdat, vel defendere negligat aut recuperare, *c. 1. de Restit. Spoliat. c. Cum olim 34. de Test. & Attest. §. c. Si quis 6.*

qui 6. de Reb. Eccles. alien. cum enim canonicorum interfit, res & jura Ecclesie sue salva & illaesa conservari, ad agendum pro iis, etiam sine mandato, admittuntur, Glossa in c. Cum olim cit. v. Per exceptionem, ubi Panormit. n. 6. & Felinus n. 2. Demum personae conjunctae, l. Sed & ha & l. Maritus cit. re. latae, quia hujusmodi personae tacitum mandatum habere praesumuntur, ex ipsa conjunctione & affectione speciali: quae facit, ut mandatum nulli promptius credatur, Faber in l. Sed & cit. §. fin.

- Hujusmodi conjunctis personis aliqui accensent, & sine mandato procuratoris munus vendicant consortibus litis, sive eandem causam & idem jus habentibus, l. Commune 2. C. de Consort. lit. quod tamen, hoc textu proditum, alii negant. Utcunque autem hoc sit, personas conjunctas in casibus, ex poscentibus mandatum speciale, ad agendum in judicio sine mandato admitti, cum Glossa à DD. recepta in l. Exigendi 12. v. Non cogitur. C. hic negat Bruneman. n. 12. uti
50. etiam si in causis, speciale mandatum non exigentibus, contra voluntatem domini, pro quo interveniunt, agere velint. Ratio utriusque perspicua est; quia personae conjunctae pro conjunctis admittuntur, propter mandati praesumptionem: quae cessat, cum de contraria domini voluntate constat: uti & cum proximior conjunctus se offert, & in rebus speciale mandatum poscentibus, hoc ipsò; quòd generali mandato non comprehendantur, Bruneman. l. cit.
51. Secundò, licet aliàs procurator actoris, de cujus legitimo mandato constat: uti & qui praesentis domini auctoritatem habet, hunc rem ratam habiturum, cavere non teneatur, l. Unica C. & §. Sin autem 3. Institut. de Satisfat. de hoc tamen cautio ab illo praestanda

est, quando, an ad agendum mandatum aliquò aut legitimo & sufficienti introductus sit, rationabiliter dubitatur, l. Non solum 39. §. 1. junctà Glossa v. Debet & l. 1. C. hic. Si, inquam, dubitatur, quia, si eum nullò vel non legitimo mandato instructum, certò constaret, neque cum cautione de rato eum ad agendum regulariter admitti, patet ex dictis, & in l. cit. notat Bruneman. à n. 1. Procurator autem rei, etiam, cum de legitimo ejus mandato constat, Jure non admittitur sine satisfactione, sive cautione de judicato solvendo pro litis affirmatione: nisi hujusmodi satisfactionem praestiterit ipse principalis, l. Qui proprio 46. §. 2. l. Si procuratorem 65. ff. hic & §. Si verò reus 5. Institut. de Satisfat. cit. Welterbecius n. 12.

Tertiò, Procurator mandatum habens ad agendum simpliciter, constitutus etiam censetur ad respondendum in causa Reconventionis; ut, si dominum à reo reconventum defendere & pro eo respondere nolle, ab agendo possit repelli, l. Mutus 43. §. 4. ff. hic; quia, mandatum habens ad agendum, in dubio constitutus videtur ad omnia, sine quibus agere non potest, arg. c. Præterea 5. de Offic. deleg. Quin etiam ad agendum tantum constitutum procuratorem, esse dominum defendere nequeat vi mandati, ad id tamen tanquam defensorem, praestitâ cautione de judicato solvendo, admittendum, censet Panormit. in c. Ascendens 10. n. 5. quòd ad rei praesens defensionem sine mandato quilibet alius, alius idoneus, admittatur, §. 2. & §. Si verò reus 3. cit.

Quartò, constitutus ad negotia generaliter, Judicialia & extrajudicialia non exprimentò, datus etiam censetur ad judicia; ut pro constituyente agere & respondere in judicio valeat, exceptis casibus,

sibus, poscentibus mandatum speciale, *c. Qui generaliter 5. pr. in 6.* quia ex una, verbo, *Negotia*, late quidem sed tamen proprie accepto, comprehenduntur etiam causae judiciales, *l. Forus 10. V. Negotium de V. S.* ex altera vero parte, verba generalia generaliter intelligenda sunt, *arg. l. De pretio 8. ff. de Public. in rem*

94. *at.* Et si contra, constitutus ad negotia strictè, ad causas & lites in iudicio prosequendas: &, constitutus ad iudicia, ad negotia extra iudicium perpetranda datus non censeatur; quia negotia strictè accepta & iudicia sunt species distinctae; ac proinde illorum nomen strictè acceptum ad ista, & vicissim hoc ad illa non est extendendum, *Francus in c. Qui generaliter cit. n. 1. & Pirthing ad hanc Rubric. n. 59.*

95. Quinto, mandatum Procuratoris, ad agendum & defendendum constituti generaliter cum clausula, *Ut omnia, quae mandatum speciale exigunt, valeat expeditè*, se non extendit ad articulum speciale mandatum exigentem, *c. Qui ad agendum 4. pr. in 6.* quia, hoc ipso; quod Jura ad quaedam legitime expedienda exigant, ut specialiter & nominatim committantur, non sufficit mandatum ea generaliter sine ullius specifica expressione committens, *l. Pomponius 40. cit. ibi, Et, si nominatim ei mandatum sit* Laiman *in c. cit. pr. & in c. fin. de Offic.*

96. *Vicar. in 6. n. 13.* Si tamen unum vel plura, speciale mandatum exposcentia, exprimentur, vi adjectae clausulae generalis, posset etiam alia, *c. Qui ad V. Sed si aliquis in 6.* quae expressis similia aut minora; non etiam, quae iis graviora sunt & majora, *Clement. 2. hic & c. Sedes 15. de Rescript.* sic enim procurator ad iudicia datus cum potestate transigendi vel pacificendi, *Et omnia alia speciale mandatum exigentia faciendi, vi*

talis mandati & clausulae debitum remittere non potest, *Francus in c. Qui ad agendum cit. §. fin. n. 4.* & ad eadem datus cum potestate jurandi de calumnia, crimina objicere nequit; quia debitum remittere plus est, quam transigere aut pacisci: & crimina objicere gravius, quam de calumnia jurare, *Clem. cit. Laiman, in §. Sed si aliquis cit.*

Excipiendus tamen est procurator generalis in rem suam, *Glossa fin. in c. Qui ad agendum cit. &*, cum libera & plena potestate constitutus: uti &, cui tota lis & omnia ea, quae ipse dominus potest, si esset praesens, faciendi potestas est commissa, *arg. l. Procurator §. 8. ff. & 10. C. hic*; cum enim mandatum cum libera aequivaleat mandato speciali, ea etiam, quae hujusmodi mandatum exigunt, facere potest, ut *in c. cit. §. fin. Francus n. 6. & aliis relatis Barbosa n. 7.* adnotarunt

Sexto, speciale mandatum in procuratore ad lites exigitur ad agendas causas criminaliter intentatas, ad jurandum de calumnia, *Clement. cit.* ad deferendum adversae parti juramentum litis decisivum, ad transigendum vel paciscendum, *c. Qui ad agendum cit. V. fin.* ad in integrum restitutionem petendam, ad compromittendum in arbitrum, *Glossa in c. cit. V. Pacifici &c.* In eo etiam, qui ad negotia generaliter constitutus est, speciale mandatum requiritur ad impetrationem Rescripti; ad tractandam causam sive negotium matrimoniale; ad donandum, debitum remittendum, fidei-jubendum; ad beneficiorum aliorumve jurium renuntiationem; ad canonicatus vel alterius beneficii possessionem accipiendam; ad collationem vel praesentationem faciendam ratione juris conferendi vel Patronatus; ad petendam absolutionem ab excommunicatione, dis-

fffff

Spensa

spensationem v.g. super defectu natalium impetrandam, & aliis casibus, à Glossa *V. Pacisci cit.* & Franco *in cit. V. fm. n. 3.* relatis.

59. Septimò, litis contestatione inter procuratorem & eum, quocum principalis sive constituentis nomine litigat, facta, ille efficitur dominus litis, *l. 1. C. de Sent. & interlocur.* ut citationes omnes ad ipsum, non ad principalem sive dominum dirigendæ: & ab ipso, non ab isto, actus judiciales omnes exigendi, ipsaque sententia regulariter in procuratorem, qui iudicio adfuit, non in personam domini sit proferenda; quia per litem contestationem cum eo, in ordine ad iudicium sive instantiam, quasi contractum: & procurator sibi acquirere censetur actiones & obligationes: quas deinde, si in rem suam datus non fuit, & se non obtulit, ac proinde omne commodum litis, officio suo per sententiam definitivam finito, domino mandanti cedere debet. *Regulariter*, inquam,
61. *sententia ferenda est in procuratorem;* quia variis casibus in ipsum dominum profertur: & primò quidem, si iste præsens fuit in principio litis, & hanc ipse est contestatus, Glossa *in l. 1. cit. V. Non fuit.* Secundò, in Matrimonialibus, Beneficialibus aliisque causis Spiritualibus, ut *in c. Querelam 24. de Elect.* notant Ant. de Butrio *n. 45.* & Panormit. *n. 10.* Tertiò, in causis Criminalibus criminaliter intentatis, Bruneman. *in l. 1. cit. n. 3.* Quartò, in causis Ecclesiarum, Monasteriorum, aliarumque communitatum, uti & pupillarum: in quibus sententia contra ipsam Ecclesiam, Monasterium, Communitatem &c. ferri potest, Bartol. *in l. 1. cit.* Quintò demum, Legales has subtilitates in foro, & de Jure etiam Ecclesiastico, ita scrupulosè non attendi:

& in causis etiam Civilibus sententiæ, sive in dominum sive in procuratorem conceptæ sint, ratas haberi, cum Glossa *in c. Suscitata 6. De in integ. restit. V. Monasteriũ* & aliis advertit Tullchus *Præfic. V. Sententia conclus. 136. à n. 27.* In Camera etiam Imperiali, in qua lites omnes per procuratores agitantur, & Ordinationis præscripto sententiæ omnes, causis injuriarum ad evitandam infamiam exceptis, in dominum feruntur, Gall. *Lib. 1. observat. 111. n. 2.*

Octavò, procurator constitutus ad lites appellare potest: non tantum, si ei denegentur iudicia, quas petit, ad dominum absentem super re aliqua consulendum, *c. Dilactus 11. sed à sententia quoque lata, c. Non injussu 14. §. Quod fieri, V. Porrit;* quia hoc ipsum tunc citè adjunctum videtur; ne, si non appelleret, sententia transeat in rem judicatam, & amissa à Domino causa ipsi imputetur, Panormit. *in c. cit. n. 13.* Appellationem tamen à definitiva prosequi invitus non tenetur, *c. cit.* Nisi generaliter ad lites sive causas judiciales omnes esset constitutus, ut *l. cit. idem* adnotavit.

Nondò, quantumvis procurator alium sibi substituere valeat, postquam ipse litem contestandò istius dominus est effectus, *c. 1. §. Licet in l. 1. Quod quæ 8. & l. Neque 11. C. hic;* ante illam tamen contestatam id non potest, nisi datus sit in rem suam sive propriam suam utilitatem; quòd v.g. dominus ipsi cederet jura & actiones: vel alium substituendi potestatem à domino accepisset, *c. cit. vel procurator solum ad negotia sic datus, c. cit. §. fm.* Rationem, cur ad sola negotia datus possit, ad lites autem constitutus Procurator, ante litem contestationem alium sibi substituere non valeat, Francus *in §. fm. cit. n. 2. reddit;* quòd in

quod in isto: non etiam in illo speciali-
ter electa censeatur industria personæ;
ab hac enim etiam, si ad negotium ge-
rendum, sicut in iis, quæ speciale man-
datum exposcunt, fieri solet, speciali-
ter electam esse constat, id per substitu-
tionem alteri committi propter præjudi-
cium domini non posse, *arg. c. fin. hie*
in 6. & c. Is cui 12. de Offic. deleg. in c.
1. cit. cum Anchorano docet Laiman n. 5.

64. Decimo, gestio, quod mandatum
est, negotio, aut lire perducta ad finem,
procurator omnium eorum, quæ gessit,
rationem reddere: & quæ consecutus
est, domino restituere, *l. Qui proprio*
46. ff. hie: eique dolus vel culpa, etiam
levissimâ, illatum damnum & interesse,
propter tacitè promissam industriam,
compensare tenetur, l. Procurator 13.
junctâ Glossâ V. Omnem culpam C. Man-
dati, Gaill. Lib. 1. observat. 45. n. 4 &

65. 5. Contra Procurator, non tantum ex-
traneus à domino, sed Prælatus quoque
& Rector Ecclesiæ ab ista repetere potest
omnes expensas, quas in mandati, sive
negotii sibi commissi, executione de pro-
priis bonis fecit, *can. Quicumque 12. q.*
2. c. Cum pro causa 6. & l. Qui proprio cit.
§. 5. & 6. ff. hie: quantumvis de iis re-
stituendis in constitutione nihil sit actum.
Imò, etiam si procurator in causa suc-
cuberit, aut negotium citra suam tamen
culpam gesserit inutiliter, *l. Qui mutu-*
um 56. §. fin. ff. & l. Etiam 4. C. Man-
dati; quia bona fides contractus Man-
dati exigit, ut procurator damno aliquò
ex procuratore non afficiatur, l. Si ve-
rò 12. §. 9. & l. Si quis 16. ff. eòdem Tit.
cùm officium suum nemini debeat esse
damnosum, l. Sed si 7. ff. Testam. quomo-
do aper. & qui ad causam vel negotium
suum procuratorem constituit, ad ex-
pensas, quas pro illa vel isto fecerit, ta-
citè se obligasse censeatur. Quin, si ne-

gotium non gratis gerendum suscepit,
salarium vel honorarium initio vel po-
stea promissum exigere potest, *l. Sala-*
rium 7. ff. & l. 1. C. Mandati, ubi Bru-
neman. n. 2. & Wefenbee. ad hanc Ru-
bric. n. 8.

Dixi, *Quod mandatum est;* quia 66.
absentis negotium sine mandato susci-
piens, licet, quando id gessit utiliter,
aut geri in principio secundum commu-
nem hominum æstimationem consultum
fuit, in id, quantumvis optatum exitum
præter expectationem non habuerit, fa-
ctas expensas repetere etiam ipse queat,
l. Si quis 2. & l. Sed an ultro 10. ff. de
Negot. gest. repetere tamen negotio in-
feliciter gestio non valet: si ejus pertra-
ctationem suscipi necessarium aut utile
domino non fuit, Glossa fin. in c. cit.
quia negotiorum gestor sibi imputare de-
bet; quòd alieni patrimonii administra-
tioni improvidè se immiscuerit, l. Sed
an cit. §. 1. Quæ ratio non militat ad-
versus procuratorem, alieni negotii per-
tractationem non tam suâ voluntate,
quàm domini mandantis jussu, suscipien-
tem.

Dubium hic est, an Procurator a- 67.
gendò vel omittendò noceat Domino.
Quod, etsi passim & absolute asserant DD.
propter *l. Si Procurator 10. C. hie: &*
quoties mandati procuratorii fines obser-
vantur, verissimum sit; quia ex volun-
tate domini agit vel omittit: casu ta-
men, quò istos procurator excedit, lo-
cus est distinctioni; vel enim agit ali-
quid extra id, quod mandatò contine-
tur, v.g. habens mandatum ad proponen-
das exceptiones dilatorias, non has sed
peremptorias proponit, & causâ cadit?
& ejus factum Domino non præjudicare,
ex *l. cit. pr. post Tuschum Practic. V.*
Mandatum conclus. 39. n. 11. colligit
Bruneman, in l. cit. n. 1. quia ad id,
F f f f f z quod

quod agit, nullum habuit mandatum. Vel aliquid agit aut omittit circa actum aut negotium, mandato comprehensum, v.g. ad litem in iudicio prosequendam constitutus, ad præfixum terminum peremptorium non comparet: vel non opponit exceptionem domino competentem; aut, cum dilatoriam deberet, peremptoriam opponit: aut labi finit fatalia, iure concessa ad appellandum? Et

68. procuratoris negligentiam vel culpam, si ipse solvendo sit, domino præjudicare, ex *l. cit. §. l. i. §. fin. ff. Quando appell. defumi & ratio reddi solet*; quod æquitas dicitur, procuratoris negligentiam potius imputari Domino, qui ad litem prosequendam eum liberè elegit, *l. Cum mandato 22. in fine ff. de Minoribus*, quàm colliganti: qui domini, sive adversarii sui mandatum secutus, cum procuratore ab eo sibi opposito litem bona fide contestatus est & profecutus, Gaill. *Lib. 1. observat. 45. à n. 1.*

Dixi, si sit solvendo; quia, si procurator non esset: & propterea damnū & interesse ab eo, per viam actionis mandati consequi dominus non valeret, recurrere posset ad beneficium in integrum restitutionis: quam, ei hoc casu contra adversarium petenti, vi generalis clausulæ, *Si qua alia mihi iusta causa videbitur, l. i. in fine ff. Ex quibus caus. major. non denegandam, idem n. 6.* docet cum Panormit. *in c. 1. Ut lite non contest. n. 16.* & Felino *ibid. n. 6.* insuper excipientes casum facti, continentis delictum & obnoxii poenæ: quod à procuratore commissum, saltem si magnum præjudicium afferat; domino nec mandanti nec scienti nec ratum habenti, non obesse, volunt Bartol. *in l. 1. §. 2. ff. Si quis alteri vel sibi eiss. Panormit. n. 23. & Felin. n. 8. §. 12.*

ARTICULUS V.

Quomodo ejus Officium & Potestas finiarur.

SUMMARIUM.

69. Finitur I. mutuo consensu
70. II. Revocatione,
71. Aliquando non inimicā proventori ad negotia.
72. Ad litem datus, re integrā, libere
73. Ex iusta causa, eā non integritate vocatur.
74. III. Exoneratione:
75. IV. Instantiā finitā.
76. V. Morte Domini re integrā:
77. Quò casu aliquando presertim:
78. Aliquando, re non integrā, finit.
79. VI. Morte procuratoris,

Variis modis hoc evenire solet. Primò, juxta *Reg. Omnium res per quas cunque causas nascitur, per eadem dissoluitur*, eique consonam *l. Nihil 31. ff. de R. I.* ejus officium & potestas finitur mutuo consensu ipsius Procuratoris & Domini, sicut eò sunt constituta, *l. Mutari 24. ff. hic.*

Secundò, domini constitutis revocatione. Et quidem, cum ad negotium datus procurator est, saltem ipsi inimicitia, *l. Si mandatum 15. ff. Mandati*; et damno afficiatur ipse procurator, qui contrahendò cum altero contrahit obligationem, *l. 1. C. de Sent. & Interdict.* Imò, si constitutus sit ad contrahendum cum certa persona, in cujus præjudicium vel damnum cedere revocatio potest, ordinariè necessarium esse videtur, ut ista etiam ejusmodi personæ innocet, ut illioquin cum ista gesta valida erunt, Panormit.